

Denne artikel er publiceret i det elektroniske tidsskrift

Artikler fra Trafikdage på Aalborg Universitet

(Proceedings from the Annual Transport Conference
at Aalborg University)

ISSN 1603-9696

www.trafikdage.dk/artikelarkiv

Unge Viser Vej – mobilitet og ungdomsuddannelser

Sandra Sørensen, sss@moviatrafik.dk

Søren Fischer Jepsen, sje@moviatrafik.dk

Mobilitet, Movia

Abstrakt

Lange afstande og centralisering af uddannelser rammer de unges transport til uddannelsesstederne, derfor er der brug for at understøtte de unges mobilitet.

I februar 2017 afholdt Movia et pilotprojekt i samarbejde med Region Sjælland, Holbæk og Odsherred kommune. På to temadage om mobilitet arbejdede 100 unge med at finde løsninger til forskellige transportudfordringer. Formålet var at samle viden og inspiration til udarbejdelsen af et undervisningsforløb, der giver kommunerne et værktøj til at forbedre transporten og mobiliteten til og fra uddannelse for unge, i et samarbejde med de unge selv.

Til august afprøves et tilpasset undervisningsforløb som efterfølgende skal være tilgængeligt for kommuner og ungdomsuddannelser i hele landet og kan bruges på tværs af flere klasser og ungdomsuddannelser.

Igennem de sidste mange år er udfordringerne i de tyndt befolkede områder i forhold til unge og uddannelse blevet påpeget utallige gange. Tendensen er, at unge i ydrekommunerne får længere og længere til deres uddannelse, samtidig er det ca. en femtedel af de unge på Sjælland som ikke gennemfører en uddannelse. Odsherred kommune har landets højeste andel af unge, som hverken har, eller er i gang med en uddannelse (26 %) (https://www.ae.dk/sites/www.ae.dk/files/dokumenter/analyse/ae_op-mod-hver-fjerde-ung-paa-sjaelland-er-haegtet-af-uddannelsesvognen.pdf).

I undersøgelser gennemført af bl.a. RUC, Danske Regioner og DTU angiver de unge, at lange transportafstande og besværlige rejser er en af årsagerne til at de falder fra deres uddannelse (http://forskning.ruc.dk/site/files/56878436/FINAL_med_Forside.pdf og <http://www.regioner.dk/media/1318/erhvervsskoleelevers-afstand-til-skole-og-deres-frafald-analyse.pdf>).

Den fortsatte centralisering af uddannelsesinstitutionerne gør det stadig vanskeligere at komme frem. Hos kommunerne og Regionerne er der derfor en stor interesse i at forbedre transporten til og fra uddannelse for de unge, da forventningen er, at det kan medvirke til at fastholde de unge i uddannelse og nå målsætningen om, at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse.

Formålet med indlægget er at præsentere de erfaringer Movia har fået i forbindelse med pilotprojektet og det videre arbejde med værktøjet. Dels den konkrete viden om de unges behov og udfordringer. Dels

hvorledes man som offentlig myndighed kan komme i konstruktiv dialog med unge borgere. Desuden præsenteres i indlægget hvad den aktive inddragelse af de unge bidrager med i forhold til kommunen, trafikskabet, uddannelsesstederne og de unge selv.

Holdbare løsninger gennem inddragelse af de unge

Gentagne erfaringer og eksempler peger på, at de unge selv skal involveres i udviklingen af politik eller konkrete tilbud, hvis ønsket er at skabe solide og holdbare løsninger. Formændene for henholdsvis KL's Børne- og Kulturudvalg og for Børnerådet peger i den forbindelse på, at inddragelsen fx gælder fritidsaktiviteter, sundhedsfremme og trafikplanlægning. Dertil er flere og flere kommuner er ved at få øjnene op for det store potentiale ved at involvere de unge.

(<http://www.danskekommuner.dk/Debat/Active/Lad-os-sammen-blive-bedre-til-at-inddrage-born-og-unge/>). Projektet Unge Viser Vej tager derfor udgangspunkt i de unge selv, deres udfordringer og deres bud på løsninger til at forbedre transporten og mobiliteten til og fra deres uddannelse.

Mobilitet i Movia rådgiver kommunerne i at gennemføre konkrete løsninger, der kan øge adgangen og tilgængeligheden til lokale uddannelsesinstitutioner. Med projektet Unge Viser Vej indsamler Movia viden omkring hvordan dette gøres i samarbejde med de unge. Dertil udvikler vi et værktøj der kan hjælpe kommunerne og offentlige aktører med at facilitere dialogen og inddragelsen af kommunernes unge borgere, omkring transport og et koncept for hvordan de unge kan arbejde innovativt med deres mobilitet og de lokale trafikale udfordringer.

Da det ofte er en udfordring at inddrage en bred ungegruppe, hvor mange forskellige typer af unge er repræsenteret, ikke mindst de ungetyper som sjældent kommer i tale (Med hverdagslivet som designpraksis af Madsen, von Müllen og Pedersen, side 41-45), blev det besluttet at tage udgangspunkt i uddannelsesstederne. Projektet bliver en del af de unges undervisning, hvor en række undervisere som kender de unge godt, kan bidrage til at skabe nogle trygge rammer.

Samarbejde på tværs af kommuner og organisationer

Piloten havde til formål at afprøve de udviklede materialer og metoder, samt indsamle viden og erfaringer. Dette udmøntede sig i en todages mobilitets-camp, i samarbejde med undervisere, rektorer, vice-rektorer og undervisere fra fem forskellige ungdomsuddannelser i Holbæk og Odsherred, Odsherred Kommune, Holbæk Kommune, Region Sjælland og tænketanken Concito.

Eleverne blev præsenteret for forskellige metoder og opgaver, som tilskyndede dem til at tænke på deres transport på nye måder og finde løsninger til de udfordringer som de selv påpegede. De unge arbejdede på forskellige værksteder med digitale løsninger, byggede innovative busstoppesteder, nyindrettede en bus, indrettede gode venteområder, udbredte viden om bæredygtige transportformer og meget mere.

Kreativiteten fik frit løb i de forskellige workshops og campen blev rundet af med et besøg fra Holbæks Borgmester Søren Kjærsgaard, Odsherreds borgmester Thomas Adelskov og formanden fra Klima- og Miljøudvalget i Odsherred Kommune Morten Egeskov, samt Movias administrerende direktør Dorthe Nøhr Pedersen, der tilsammen udgjorde et dommerpanel, som eleverne skulle præsentere deres idéer for.

Det blev til flere gode og konkrete idéer, som fx en deleøkonomisk aktivitetsbænk, en udvidelse af rejseplanens funktioner, muligheden for bedre at kunne lave lektier i bussen, et venteområde drevet af frivillige pensionister og skraldespande der opfodrer til ikke at smide skrald ved venteområderne.

Foruden observationerne på mobilitets-campen svarede de deltagende elever på surveys før og efter mobilitets-campen og der er afholdt evalueringsmøder med underviserne og andre deltagere efterfølgende. Udover brugbare erfaringer og de konkrete løsningsforslag fra de unge, gav mobilitets-campen en viden om, at de unge var glade for at kunne byde ind med deres idéer.

"Vi har også nogle ideer, og vi kunne også hjælpe med at gøre noget ved vores transport"
(citater fra ung deltager på mobilitets-campen)

Campens vindergruppe, som foreslog en udvidelse af rejseplanens funktioner, blev inviteret til et møde hos Movia, hvor de unge skal præsentere deres idé for Chefen for Rejseplan Jens Willars. Erfaringerne fra dette møde vil blive præsenteret på Ålborg Trafikdage.

Uddannelsesstederne peger i evalueringen på det motiverende i et konkurrenceelement for eleverne. En anden god erfaring fra mobilitets-campen var betydningen for de unge, af oplevelsen af at blive lyttet til.

"Det var mega fedt at der var nogle folk som arbejder med det til hverdag, som skulle bedømme og se om det var noget de kunne bruge." (citater fra ung deltager på mobilitets-campen).

I projektet næste fase skal et tilpasset undervisningsforløb afprøves i blandt nystartede elever på en række forskellige uddannelsessteder i august 2017. Uddannelsesforløbet har fokus på at arbejde med mobilitet og de lokale trafikale problemer. I undervisningsforløbet er der endvidere fokus på hvordan man formidler og kvalificerer forskellige ideer og hvordan man kan gå i dialog med sin kommune eller andre relevante aktører.

Forløbet afsluttes med en årlig tilbagevendende konkurrence, hvor de deltagende uddannelsessteder indsender deres ideer til Movia, som udvælger løsningerne med størst potentiale.

Erfaringerne fra piloten og udrulningen af undervisningsforløbet i august 2017 vil blive præsenteret på Ålborg Trafik dage, hvor de forskellige aktørers udbytte af inddragelsen af de unge i forbindelse med transport og mobilitetsløsninger vægtes.

Det foreslås at præsentationen placeres under emnet *Mobilitet og adfærd*.

Udover arbejdet med bl.a. apps og bæredygtigtransport, blev der konstrueret forskellige prototyper